

Nro. 32.

A FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indult Bétsből , Kedden Aprilis 21 - ik napján
1807-ik esztendőben.

B é c s.

Néhai ditsőséges emlekezetü édes Anyánk-
nak, uralkodó Fels. Királyunk el húnnyt kedves éle-
te párjának M á r i a T e r é z i á n a k lelketlen tes-
te, ezen folyó hólnap 14-ikén, reggeli 8 órakor
felnyittatván, 's abból a' szive és egyéb belső
rézei ki vétettetvén, a' következett napon, regge-
li 7 órakor, a' szokott tzeremoniával, az udvari fő
templomba vitettettek, és egy négy gradits magas-
ságú pompás ágyra, a' melly felett egy fekete bár-
sonyból készült baldachinum, avagy menyegzet
függött, közönségessen helyhezttettek. A' követ-
kezett napon, úgymint Aprilis 16-ik napján dél

után 2 órakor, a' szive a' Sz. Agoston Szerzete templomába vitettetett, ott meg áldatott, és a' szokott helyre le tétetett. A' bélei hasonló pompával a' Sz. István templomába vitettettek, mellynek ajtajánál a' Nagy Prépost, a' Kaptalanbeliek, és az egész Papság papi ékességeibe, az az, azon köntösökbe fel öltözve, mellyben sz. misét szolgáltatni szoktak, azokat által vévén meg áldották, és a' Csász. Kriptába le tették. — Azon a' napon, t. i. Aprilis 16-ikán, dél után 5 órakor ment a' pompás temetség is végbe, következő módon. Elöl egy lovas Commandó ment; ezt követték az ispotálybéli szegények, ezeket a' belső és külső városbéli szerzetesek rendel, párosan, égő viasz gyertyákat tartván kezeikben; ezek után a' belső és külső városokbéli Parochusok, a' Magistratus, az A. Austriai Rendek, az udvari, és tartománybéli Hivataloknak Tanátsosai, mindnyájan gyász köntösben öltözve, a' Cs. udvari tisztek, és a' két városi Polgármesterek.

Azonközben a' Ministerek, a' titkos Tanátsosok, az udvari tisztek, dámák, a' rendelt gyász köntösben fel öltözve, az utólsóbbak ábrázatjaikon le függő fekete fátyollyal bé boritva; végtére a' Bécsi Universitásnak mostani Magnificus Rectorja és a' 4 Decanusok, hasonlóképen gyász köntösbe fel öltözve, a' Kapucinusok templomába felgyülekeztek, holott az Arany gyapjas vitézek, és a' Sz. István Rendjének nagy keresztes tagjai is Rendjeknek ékességeiben meg jelentek. — Eő Cs. Fő Herczega János, mint Fels. Urunknak ezen szomorú tzeremonia tartásban képviselője, nem különben Rajner, Lajos, Rudolf Császári,

Ferencz és Maximilián Császári Fő Herczgek, és Albert Saxoniai's Tesséni Kir. Herczeg, a' meghólt Felsőleges Asszonyinak megáldatásán jelenlenni kívánván, még a' temetés elkezdése előtt oda mentenek.

Dél után ötödfél órakor a' megbóldogult Felső Asszony hólt testét a' gyászos helyről a' Cs. Kir. Udvari komornyikok felvévén, és a' koporsóba bé zárván, azt az Udvari Plébánus az udvari Kaplánok tévén a' szent szolgálatot, megáldotta. Azután a' meghólt Felső udvari fő mesteré Gróf Schaffgotsche, udvari fő Mesternéje Wratislaw Grófné, két udvari dámája, és két legöregebb Cs. Kir. Kamarás Urak által kísértetvén egy hat lovas, köröskörül üveges és fekete posztóval bé vont udvari halottas szekérré fel tétetett, a' Császári várból a' Sz. Mihály, József és a' polgári Ispotály piatzán a' Kapucinusok temploma eleibe vitetett. Ottan a' Csász. Kir. udvari Komornyikok a' koporsót a' gyászos halottas szekérről levévén, és a' templomba bé vivén az ott készített és aranyos matériával bé vonatott táblára le tették, és minekutánna a' Bécsi herczeg Ersek több Püspököknek és A. Austriai Prelatusoknak jelenlétebben a' meghóltra áldást mondott volna, azt a' Kapucinus Szerzetbéli Papok onnan fel vették, és az Austriai Császári Kriptába le vitték. Ottan ismét megáldotta azt a' Bécsi herczeg Ersek. — Végtere a' Csász. Kir. fő Udvarnok mesternek képviselője Herczeg Kaunitz a' Kamara Furirja által a' koporsót fel nyíttatta, a' jelenvölt Kapucinus Szerzetbéli Papoknak a' hólt testet megmutatván gondviselésekre bizta, mellyre a' P.

Gvardian magát le is kötelezte. Utollyára a' kopersót a' Kammer Furir két vas zárral bé zárta, 's azoknak kultsait a' nevezett Kaunitz herczegnek, mint a' fő udvarnok mester képviselőjének által adta, a' ki annak egyikét a' Kapucinusok Gvardiánjának, a' másikat pedig a' Cs. Kir. Kintstartónak gondviselések alá bizta.

Illyenképen ment végbe Fels. Urunk elfelejthetetlen kedves élete párjának, néhai Mária Terézia Austriai Császárnénak, Magyar és Cseh Országok' meg koronáztatott Királynéjoknak, Nápolyi Királyi született herczeg Affzonymnak pompás temetsége, a' ki 1772-ik esztendőben, Junius 6-ik napján Nápoly városában született, 1790-dik eszt. Septemb. 9-ik napján ment férjhez — a' ki Magy. Királynéságra Budán 1792-ik eszt. Junius 10-ik napján, Cseh Országi Királynéságra pedig Prágában, ugyan azon esztendőben, Augustus 12-ik napján koronáztatott fel. — Ezen Felséges Affzony temetségét azért irtam le illy környüülálásosan, hogy azok, a' kiknek az illy Fejedelmi temetségnek szemlelésére alkalmatosságok nintsen, ha nem látják, leg alább képzelhessék, minémü pompával és tzeremoniákkal szoktak a' Fels. Austriai Házból származott személyek hóltok után eltemettetni.

* * *

Felséges Urunk és Királyunk el felejthetetlen kedves élete párjának világból lett ki mulása után, a' maga Magyar Nemzethez való szives hajlandóságának, és atyai gondoskodásának újabb és szembe tűnőbb tanú bizonyyságát adni kívánván, három elsőbb kedves férfi magzatjainak, úgymint a' Cs.

és Kir. Koronák örökössének Ferdinand, József Ferencz, és Károly Ferdinánd Cs Kir. Fő Herczegeknek neveltetések, a' mi igen érdemes, és a' nagy házakból születetteknek nevelésekben gyakorlott, jártos, és nagy tapasztalású kedves Hazánkfiára Görög Demeter Urra bizni méltóztatott, kit hogy a' Kegyelmes Egek ezen igen fontos foglalatosságában segítsen és boldogítson, méltó, hogy a' Fels. Uralkodó Ház dicsőségére, 's Nemes Magyar Hazánk boldogulására 's örömere, mindnyájan szíjünk tellyeségéből kívánnjuk.

Magyar Ország.

Tökéletesen meg lévén mi arról győződve, hogy a' Magy. Publicum nem egyedül a' Pruffziai és Török Országban táborozó ellenséges armadiáknak mozgásaikra, 's verekedéseikre, hanem kiváltképen való módon a' Budára fel gyülekezett Magyar Karoknak és Rendeknek Fels. Fejedelmekkel való tanátskozásaikra, és az uralkodó Ház 's kedves Magy. Hazánk javát 's boldogságát erányozó foglalatosságaikra függesztettek figyelmetességeket: tellyes tehetségünk szerént azon iparkodunk, hogy a' Magy. Kurir tisztelt Olvasói várakozásoknak, mind két részben eleget tehessünk.

Minekutánna e' folyó Aprilis 10-ik napján a' sz. Mise végződése után a' Budai Kir. vár nagy szalajában az Ország felsőbb és alsóbb rangú Rendjei egybe gyültek volna; Fels. Urunk az ott emeltett három léptsőjü tronusba fel menvén, egy igen gyökeres, és minden jelen volt hazafiaknak szívekre ható deák óratiót mondott, melly nemzeti nyelvünkre által fordítva ekképen vagyon:

„Valahányszor a' mi kedves Magyar Országunk úri Rendjeit magunk körül szemléljük, hogy a' köz bátorságról és hőldogságról velek együtt tanátskozhassunk, mindenkor különös örömet érezünk magunkban. Melly örömünk annál kedvesebb érzékenységet szült volna bennünk, ha egyedül arra fordithattuk volna figyelmetességünket, hogy az Ország Rendjeinek kívánságokat meghalassuk és bé tellyesítsük — ha azokat, mellyek a' belső dolgok elintezését tárgyazzák, rendbe szedhetnénk, ha a' Statusnak szükségeiről, és azoknak elhárittatasokról semmit sem kellene szóllanunk, mivel atyai szívünk hajlandóságával inkább meg egyezne, hogy az egész Birodalom bátorságban, méltóságban, és hőldog állapotban lévén, arról értekeznenk, miképen lehessen népeink mostani köz adóit is meg kissebbíteni.

„De mivel azon veszedelmes háborúk, mellyeket országlásunk kezdetétől fogva viselni kén-telenítettünk, Kintstárunkat felette nagyon megterhelték; mivel azon három esztendő is, melyre az 1802-ik esztendőbéli Ország gyűlésében a' Magyar seregeknek, a' mi hadaink fő erejeknek ki pótoltatások meg határozottatott vala, már el tölt; végre mivel semmi közönséges adók és vá-mok nem elegendők azon költségeknek kipotolásokra, mellyek a' katonaság tartására, a' jelen-való szükség és drágaság miatt, tsak a' békesség idején is meg kívántainak: arra való nézve ön-nön magok az Ország Karjai és Rendjei által lát-hatják, hogy a' vett sebeknek meg orvosoltatások-ra ujjabb segedelmet kell keresnünk, ne hogy mi-dön tellyes tehetségünkkel azon iparkodunk, hogy

az ohajtott békességet hiv alattunk valoknak megtarthassuk, azon békesség fenn tartására szükséges eszközök nélkül szükölködünk.“

„Ahozképpent azokról az eszközökről, melyek a' Status boldogságára, és méltóságára szükségesek, akarunk az Ország Karjaival és Rendjeivel tanátskozni, hogy ók is, kiket a' Törvényhozásnak közös vólta az Ország alkotmánya szerint erre bir, vélünk egygyütt gondolkozzanak és végezzenek — e' nyomos gondhoz nem tsak tellyes bizodalommal, hanem örömmel is nyúlunk, több izbéli tapasztalásainkból tudván, melly nagy böltsességgel, készséggel, és adakozódással tették az Ország Karjai és Rendjei segedelem ajánlásait; melly serényen fogtak fegyvert már két versben a' mi, és Birodalmunk védelmezésére, és midőn az utolsó háborúban a' mi Csász. lakhelyünket is elfoglalván az ellenség, már az Ország határain is bé jött, melly nagy készséggel készültek, hogy az ellenségnek ellent álhassanak, Királyi Koronánkat védelmezhessék, Felséges magzattyainkat, és magát a' hivségekre bizatott Korona Örökösét meg örizhessék. — Azért is tellyes bizodalommal vagyunk az eránt, hogy az Uri Rendek kész tanátskozások, bövséges segedelmek, a' békességet a' köz bátorságot és boldogságot egész Birodalmunknak vissza szerzik és fenn tartják. Réátek függesztik a' veletek atyafiságossan öszve kaptsolt szomszéd Nemzetek figyelmetességeket, réátek függeszti egész Europa maga szeméit. Ki hozhatná azt kéttségbe, hogy Ti a' mi várakozásunknak meg felelni fogtok?

„Ebben egyedül meg állapodni nem akarunk;

a' belső dolgokat sem kívánjuk el mellőzni egészen, sőt olly feltétellel jöttünk közitekbe, hogy a' Ti kívánságaitokat is kegyelmesen meghalgassuk, azokon, a' mellyek orvoslást kívánnak könnyebbitsünk, vagy a' minek jobb elintézésre van szüksége, úgymint az igasságnak kiszolgáltatása, melytől a' belső boldogság füg, el rendeljük. Mind ezeket Királyi feltételeinkből, mellyeket itt nyilván atyafiságodnak által adunk (érti ő Cs. K. Fő Hertzegségét a' Nádor-Ispányt) bővebben meg értik. Reményljük, hogy a' Diétai tanátskozások olly módon fognak el végeződni, a' mint azt a' Magyar Nemzethez viseltető szeretetünk, az Ország Karjaiban és Rendjeiben vetett bizodalunk, a' köz szükség és boldogság kívánják; nem kétjük, hogy magokra nézve a' mi Atyai hajlandóságunkat és kegyelmünket fenn tartsak."

A' bé petsételt Királyi feltételeket Felséges Urunk kezéből Nádor Ispán ő Cs. K. Fő Hertzegsége által vévén, gyökeres deák orátzióval válaszolt, és minekutánna ő Cs. K. Felsége, a' jelen volt Ország Karjainak és Rendjeinek buzgó köszöntései közt el távozott volna, velek együtt az Ország házába ment, és a' Nádor Ispányi Itélő mester M e l t z e r L á s z l ó Kir. Tanátsos Ur által, a' Királyi feltételeket fel olvastatta. Mivel a' Fő Rendek palotájában a' Státusok mindnyájan bé nem létek, Mélt. Personális Urkérésére, ugyan azon kegyelmes Királyi feltételek a' Státusok palotájában is el olvastattak, mellyek Nemzeti nyelvünkre által fordittatva ekképpen vagynak:

„Már a' Királyi meghívó levélből is meg értették a' Karok és Rendek ő Cs. Kir. Felségének

kegyelmes szándékát, a' ki is friss emlékezetében tartván tett ígérletét, és semmit sem ohajtván inkább, mint az Országának és a' gondviselése alatt lévő népeknek boldogságokat és öregbedéseket, ezen idvességes tznélnak elérésére ugyan azon Karokat és Rendeket olly véggel hivta öfzve, hogy olly eszközökről tanátskoznának, mellyek nem csak a' hosszas háború által meg erőtlenedett Státus belső erejének megujjítására, hanem egyszersmind a' Hazának olly erős lábra való állítására is alkalmasoknak lenni itélnek, hogy az tartó bátorságban és virágzó állapotban meg maradhasson.“

„Az ő Királyi Felsége Országglása alatt már ez ötödik Ország Gyűlése. A' négy elsőbkekben a' köz boldogságról való hosszabb tanatskozást az akkori szoros környüállások nem engedték; az első Ország Gyűlése a' Kir. Koronáztatás foglalatosságraival tölt el, mellyet nyomba követett azon irtóztató háború, melly Eő Cs. Kir. Felségét minden tárgyak felett az ellent állásra szükséges eszközökről való szorgalmatosságra kényszerítette. — Most tehát, minekutanna Isten kegyelmességéből az áldott békesség vissza szereztetett volna, érzékeny Atyai szivvel, melly egyedül az Országglása alatt lévő Tartományoknak, kiváltképpen Magyar Országának boldogságáért dobog, el mulhatatlanul arra birta, hogy azon végnek eszközlésére közgyűlést rendeljen, mellyben az Ország alkotmányának meg erőssítéséről, örökös bátorságba való helyheztetéséről, és a' köz jónak öregbítettetéséről az Ország Karjaival 's Rendjeivel egyetemben tanatskozhassék.“

„Mivel pedig az ezen szent tznélnak el éré-

sére meg kívántató eszközöknek olly hathatosaknak kell lenni, hogy azok által, mind a' külső bátorság, mind a' belsőrend, mind az igasságnak gyors kiszolgáltatása állandó lábra állittattassanak, a' Nemzeti Szorgalmatosság pedig, a' tökéletességnek legfelsőbb poltzára emeltetessenek: arra való nézve:

1. Mivel már 1715-ik esztendőben magok is meg ismérték azt az Ország Karjai és Rendjei, hogy a' külső bátorság fenn tartására erősfés állandó hadi nép kívántatik, 1802-ik esztendőben pedig a' Magyar Ezredeknek ki pótoltatását három esztendőre meg határozták; most azon három esztendő el telese után azt kívánja Ó Felsége, hogy leg elsőben is azon ezredek ki pótoltatásoknak állandó módjáról tanátskozzanak a' Karok és Rendek.

2. Mivel zsold nélkül a' katonaság fel nem állhat, a' nagy drágaság miatt pedig, a' rendeltetett adó azon zsold fizetésére elégtelen: azért is Ó Felsége azt kívánja, hogy a' Karok és Rendek a' hadi Kasszának meg öregbítéséről értekezzenek, a' minthogy nagy bizodalommal is van az eránt, hogy azon tárgyról a' jelenvaló környülállásokhoz alkalmaztatott kinyilatkoztatást fognak tenni.

3. Az Ország védelmeztetésének második eszköze az Insurrectio, avagy a' Felkelés. Ezt el húnnyt őseiknek ditséretes példájok szerént mindenkor nagy készséggel végben vinni igyekeztek az Ország Karjai és Rendjei, nem is emlékezhetik Ó Felsége belső öröm nélkül azon különös gyorsaságról, mellyel az utolsó Ország Gyüllésében is meg határozták, 's annak ki állításához hozzá fogtak, és ha

a' rövid idő engedte, 's a' felkelő sereg az ellenség ellen kiálhatott volna: bizonyosan megbizonyították volna az ő hajdani vitézségeket. Ő Felsége ugyan, mint békességet szerető Fejedelem, nem kívánja ezen felkelő seregek mostani öszvegyűjtetését; de az előre való látás és gondviselés azt hozzák magokkal, hogy hadi segedelmeket békesség idején szerezzünk; ugyan ezért elvégzette magában, hogy a' jelenvaló Országgyűllésén a' Felkelésnek elintéztetéséről a' Kamarokkal és Rendekkel egyetemben végezzen: mellyel nem arra tzelez ő Felsége, hogy a' Felkelő sereg az állandó katonasággal egygyütt mindenkor talpon legyen, hanem tsak, hogy minden szükséges dolgokkal ugy el legyen készítettve, hogy a' midőn a' szükség és a' környülállások kívánják, legottan öszvegyülhessen 's kiálkasson.

4. Közönségesen tudvá vagyon, hogy a' Kir. Kintstár, a' tsak nem 20 esztendeig tartott háború által nagyon megterhelte, melly teher annál súlyosabbá lett, mennél inkább azon szorgalmatoskodott Ő Felsége, hogy a' háború sanyarúságait maga alattvalóival minél kevesebbé éreztettesse; azért a' segedelem kéréssel is kémélve élvén inkább maga viselte a' költségeknek súlyát. Azért is az Ország Rendjeinek és Karjainak uralkodó Fejedelmekhez való hiveségeken, és a' Hazához viseltető szeretetekben helyheztetvén Ő Felsége maga reménységét, tellyes bizodalommal van az eránt, hogy olly módot fognak találni, melly által a' Törvény és Alkotmány sérelme nélkül a' mostani szokatlan esetben segedelmére lehessenek, és a' Státus hitelét is meg erősítsék.

5. Nem kételkedik Ő Felsége, hogy az igazság ki szolgáltatásának, melytől a' népeknek boldogságok függ, az ítélőszékeknek el intéztetések leg hathatossabb eszköz; a' Nemzeti Szorgalmatosság (industria) öregbítésére pedig a' Váltó és Kereskedő birálásnak (jus cambiale) fel állítása leg hasznosabb. Arra való nézve azt kívánja ő Felsége, hogy a' Karok és Rendek a' ki rendelt Deputatiónak e' két tárgyról készült munkáját az árvák gondviseltetésének módjával egyetemben vizsgálás alá vegyék, és ezekről is tanátskozzanak jelen való köz Gyűlésekben.

Ezek azok, mellyeket Ő Felsége a' fellyebb jelentett végből az Ország Karjainak, és Rendjeinek eleikbe kívánt adatni. Egyszersmind kegyelmesen jelenteti, hogy a' Karoknak és Rendeknek panaszaikat és kívánságaikat is kész leszen meg halgatni, és a' környülállásokhoz képest meg is orvosoltatni. Kiket Cs. 's Kir. kegyelméről ezennel bizonyosokká tészen. Ő-Cs. 's Királyi Ap. Felsége által. — Budán Sz. György Havának 10-ik napján 1807-ik esztendőben. — Majláth György s. k.

A' Királyi Feltételeknek a' Magnások palotájában lett el olvastatását Nádor Ispán Cs. Kir. Fő Hertzegnek gyökeres és buzdító beszéde követte, mellyet a' M. Kurir tisztelt Olvasóival közleni mi is szoros kötelességünknek tartjuk.

Hadi Tudósítások.

A' 26-ik és 30-ik Martziusi Königsbergi (Regiomontumi) közönséges újság levelek következő hadi történeteket foglalnak magokban:

Azon verekedések közt, mellyek ekkorig Platow Generál Lajtinant vezérlése alatt estenek, legnagyobb figyelmetességet érdemel az, melly ezen folyó hólnap 12-kén az Altkirchi környéken, Guttstadthoz nem messze esett. Ezen napnak reggelén az ellenség minden Zechern, Peterswalde, Maveon és Wormdit alatt vigyázott forpostyait avagy külső őrállóit vissza vonta; mindazáltal nagy vigyázattal követték azt a' Kozákok. Maga a' Hetmann vezérlette őket (Hetmann deákul Summus militiae Praefectus, a' Lengyeleknél a' Korona fő hadi vezérje volt, az Ukrajnai Kozákoknál pedig komandirozó Generált teszen, és az Orosz Császárnak vasallusa) Péterswalde és Gronau mellett Altkirchen alá, mellyben számos ellenséget találtak. Ott a' Hetmann paripájáról le szállván a' Kozákoknak egy részét is le szállította lovaikról, 's velek apró fegyverekkel lövöldöztetett; a' lovaikon maradtak pedig meg állapodván a' dolog ki menetelét tsendesesen el várták. Kevés szempillantatok mulva a' Péterswalden és Altkirchen között lévő erdőségből az ellenség ki menvén, a' Hetmann a' leg közelebb lévő Kozák Regementel megtámodtatta; de mivel igen nagy erővel és sok ágyúkkal volt az ellenség, és mivel nem az a' tzielja volt a' Hetmannak hogy azzal verekedjen, hanem hogy az ellenséget meg kémlélje, annak nyughatatlankodtatásától meg szünt, és egész estvéig Gronau és Altkirch közt maradt; maga a' Hetmann Gronaubá szállott bé, a' több Kozák Pulkokat pedig a' körül belől fekvő falu helységekre osztatta, minekutánna 30 embert rendelt volna arra ki, hogy a' bé következett éjjel az Altkirchben lévő ellensé-

get egész éjjel fel lármázzák. — Ezt a' réájok bizonyított dolgot végben is vitték a' Kozákok olly jó következéssel, hogy kénytelen volt az ellenség Gutstadthól magához több segítő seregeket vonni; de sem ez, sem pedig az semmit nem használt néki, hogy az Altkirch, és a' Péterswalde közt lévő erdőséget elfoglalta, a' Hetmann a' kormánya alatt volt Kozákokkal, a' kiknek hívségekre egész bizodalommal támaszkodhatott, Gronauba és annak környékén tsendesesen meg maradt mind addig, míg Heitzeg Bagratzionnak a' vezérséget által adta, maga pedig az alatta lévő Kozakokkal együtt az Orosz armada bal szárnyához ment, a' hol éppen olly hasznót fog tenni, mint annak jobb szárnyánál tett, mivel tsak nem minden nap sok embert fogságra ejtett Kozákjai által az ellenség közül, a' kik közt sok Lengyel Insurgensek találtak.

O l a s z O r s z á g.

A' Génuai klastromokból, 1805-ik esztendőben, Julius 22-ik napján egy szerzetes Pap a' szent földre (Palestinába) olly fel tétellel utazott, hogy ottan a' nevezetesebb szent helyeket, úgymint Jéruszálemet, Nazareth; Bethlehemet s. a. t. meglátogassa, 's ott áhétatosságát végbe vihesse. Ez a' szerzetes a' múlt Martzius 17-ik napján onnan Génuaiba vissza érkeztvén azt beszéllette, hogy az Arábiai Wechabiták Palestinába békét ütven a' Nazareti gazdag klastromot ki prédálták, és minden lakosokat, Törököket és Keresztényeket adófizetés alá vetettek.

A' hét szigetektől álló Jóniai Respublikában, a' mint írják Ankonából, igen nagy szükségét szenvednek az eleség dolgában, mellyet a' békes-

séges időkhöz a' szomszéd Török tartományok szolgáltattak nékiek, most pedig ellenségesképen bannak velek. — Azon egész Respublikában három Orosz hadakozó hajók, és 2000 ember mondatnak őrizetben lenni, a' többi, valamint a' hajós -, úgy a' hadi seregek is az Archipelagusba mentek.

A' múlt Martzius 18-ik napján egy Királyi decretum adattatott ki, mellynek rövid foglalata a' következőkből állott: „Hajdan, úgymond, a' tudományok és [szép mesterségek Országunkban nagyon virágzottak; az azokhoz való szeretetnek tüze még most sem aludott el egészen, egyedül segedelem és felserkentés nélkül szükölködik. A' mi classicus földünkön minden lépésen a' mester-ség miveire találunk, mind a' földszinén, mind az alatt tsudálkozásra méltó régigeségekre akadunk; melykez képest következő tikkelyekből álló végzést hozni tettett minékünk: 1) Ezen nevezet alatt: A' Historia és Régiségek Királyi Akadémiája nevezet alatt egy Tudós Társaság állitattassék fel; az Akadémikusok' száma a' 40-et felül ne haladja — 2) Az elsőbb 20 tagokat mi nevezzük ki, a' többit ezek fogják proiectalni. — 3) Az Akadémikusok gyüllése az úgy nevezett Tudományok palotájában fog tartattatni. — 4) Ennek örökös Titoknokját mi fogjuk ki nevezni. — 5) Minden harmadik hólnapban új Előülő választattassék. — 6) A' Muzeumnak és a' Herkulánumi ásásoknak, a' régi kéz irásoknak, és a' Kir. nyomtató műhelyeknek igazgatói szükségesképen tagjai lesznek ezen Akadémiának. — 7) A' mi Kir. Kintstárunkból esztendőnként 16000 ezüst dukatonok osztat-

tatnak ki az Akadémikusok közt, és 2000 ezüst dukatonok négy tudós munkának megjutalmaztatására, a' mellyek tudniillik az Akadémikusok iteletek szerént leg jobbaknak találtnak. — 8) Minden esztendőben két nagy gyűlést fog az Akadémia tartani, a' mellyekben tudniillik azon tudós munkáknak szerzői megjutalmaztattnak. — 9) Az Országnek mind a' 14 tartományáiban nevezhet ki magának Correspondenseket — 10) Az Akadémikusoknak szabad bé menetelek leszen a' Kir. udvarba — 11) A' leg első gyűlést maga fogja a' Király egy közönséges oratio által elkezdeni s. a. t. A' 20 elsőbb Akadémikusokat már ki is nevezte a' Király, a' kik közt több tudós Érsekek, Püspökök, és egy tudós Generális is vagyon. — Az Akadémiának örökös Titoknokjáva Francesco Daniéle tétetett. — Nagy reménység vagyon az eránt, hogy ez a' tudós Társaság a' hajdan földalá temettetett, vagy inkább elfüllyedett hires városoknak, úgymint Pompejinak, Herculanumnak és Stadiának omladványait is szorgalmasabban ki fogja ásattatni.

Azzal hízkelkedénk vala magunknak, hogy a' Martziusi változó, hol hideg hol nedves, és kedvetlen idő járása, e' folyó Aprilisben kellemetes tavaszi napokra fogna által változni. Kedves reménységünkben nem is tsalatkoztunk meg egy darabig. Aprilis' első két negyedében a' komor időt, a' tavaszi mértéklétes napok elűzték, a' nap sugárai a' földet meg hatották, az élőfák bimbozni, virágozni és levelezni kezdettek, a' mezők zöld színű köntösbe öltöztek s. a. t. De ez a' kellemetes idő sokáig állandó nem volt; a' múlt szombaton durva, hideg és szeles felhők borították bé az ég kárpittyát, a' következő éjjel, széllel elegyes havazás kezdődött, azóta szüntelen esik a' hó, 's olly nagy hideg van, hogy a' leg keményebb télben is számot tehetne. Kiki gondolhatja, hogy ez a' rendkívül való időjárása, azoknak az élőfáknak, mellyek idejen való gyümölsöt szoktak hozni, tetemes károkra légyen.